

İstiklal Şairi: Mehmet Akif Ersoy

Türk milletinin bağımsızlık mücadelesinin simgesi İstiklal Marşı'nı yazan Mehmet Akif Ersoy, vefatının 83. yılında yad ediliyor. - 26.12.2019

Fatih'te 20 Aralık 1873'te dünyaya gelen Mehmet Akif Ersoy, ilk öğrenimine Fatih'te Emir Buhari Mahalle mektebinde başladı, 1882'de Fatih Merkez Rüştîyesinde orta öğrenimine devam etti. Babası Fatih Camisi medrese hocalarından Mehmet Tahir Efendi'den Arapça dersi alan Ersoy, aynı zamanda Fatih Camisi'nde Farsça derslerini de takip etti.

Babasının Ragif adını verdiği ancak annesi ve arkadaşlarının daha kolay telaffuz ettikleri Akif adıyla çağırmasıyla bu ismi benimseyen Ersoy, rüştiyedeki eğitimi boyunca Türkçe, Arapça, Farsça ve Fransızca dillerinde gösterdiği üstün başarıyla ön plana çıktı.

Rüştiye yıllarında şiire merak duymaya başlayan ve şiir kitaplarına yönelen Ersoy'un okuduğu ilk manzum eser ise Fuzuli'nin "Leyla ve Mecnun"u oldu.

Ersoy, rüştiyeyi bitirdikten sonra 1885'te dönemin gözde okullarından Mülkiye İdadisi'ne kaydoldu. Babasını 1888'de kaybeden Ersoy'un ertesi yıl büyük Fatih yangınında evleri yok olunca ailesi maddi açıdan zor durumda kaldı.

Usta şair, öncelikle meslek sahibi olmak ve yatılı okulda okumak istediği için Mülkiye İdadisi'ni bıraktı. Yeni açılan veteriner yüksekokulunda "Ziraat ve Baytar Mektebi"ne başlayan Ersoy, 1893'te baytarlık bölümünü birincilikle bitirdi.

Okul yıllarında spora da ilgi gösteren Ersoy, başta güreş ve yüzücülük olmak üzere uzun yürüyüş, koşma ve gülle atma yarışlarına katıldı.

İlk matbu eseri 1893'te yayımlandı

Mehmet Akif Ersoy'un şiire olan ilgisi, okulun son iki yılında giderek artarken, çeşitli gazete ve dergilerde şiirleri yayımlandı, bilinen ilk matbu eseri ise “Hazine-i Fünun” mecmuasında 1893'te yayımlanan bir gazel oldu.

“Tophane-i Amire” veznedarı Mehmet Emin Bey'in kızı İsmet Hanım'la 1898'de evlenen ve 3 kız, 3 erkek çocuğu olan Ersoy'un oğullarından biri, henüz 1,5 yaşındayken vefat etti.

Şiir yazarak ve öğretmenlik yaparak edebiyat alanındaki çalışmalarına devam eden Ersoy'un neşriyat dünyasına girişı, daha çok 1908'de “İkinci Meşrutiyet”in ilanıyla başladı.

Ersoy, arkadaşları Eşref Edip ve Ebül'ula Mardin'in çıkardığı ve ilk sayısı 27 Ağustos 1908'de yayımlanan “Sırat-ı Müstakim” dergisinin başyazarı oldu.

Bütün şiirlerini Safahat'ta topladı

Şiirlerini 7 kitaptan oluşan “Safahat” adlı eserinde toplayan Ersoy, 1911'de yazdığı ilk bölümde Osmanlı toplumunun meşrutiyet dönemini, 1912'de yazdığı “Süleymaniye Kürsüsünde” adlı ikinci kitapta da Osmanlı aydınlarını anlattı. “Halkın Sesleri” adlı üçüncü bölümü 1913'te kaleme alan Ersoy, “Fatih Kürsüsünde” isimli eserini ise 1914'te yazdı.

Ersoy, 1917 tarihli “Hatıralar” ile I. Dünya Savaşı hakkında görüşlerinin yer aldığı 1924 tarihli “Asım”ın ardından 7. bölüm olan “Gölgeler”i 1933'te tamamladı.

Yoğun ısrarlar sonucu Kur'an-ı Kerim'i Türkçe'ye tercüme etmeyi kabul eden Ersoy, 6-7 sene üzerinde çalışmasına rağmen sonuçtan memnun kalmayarak imzaladığı anlaşmayı feshetti.

Mehmet Akif Ersoy, “İstiklal Marşı”nı Türk milletine armağan ettiği için “Safahat” isimli eserine koymadı.

Vefatının ardından “Safahat” eserini Ömer Ziya Doğrul ve M. Ertuğrul Düzdağ yeniden bastı. Ersoy'un, “Kur'an'dan Ayet ve Hadisler” ile “Mehmet Akif Ersoy'un Makaleleri” adlı çalışmaları da hayatını kaybettikten sonra okuyucuyla buluştu.

Birinci Meclis'te milletvekili seçildi

Burdur Mebusu olarak Birinci Büyük Millet Meclisi'ne seçilen Ersoy, 1921'de Ankara Taceddin Dergahı'na yerleşti.

İstiklal Marşı yarışmasına 500 lira ödöl verileceği için katılmayan şair, Milli Eğitim Bakanı Hamdullah Suphi Bey'in ricası ve arkadaşı Hasan Basri Bey'in teşvikiyle kalemi eline aldı

ve yazmaya başladı.

Mehmet Akif Ersoy'un İstiklal Marşı, 17 Şubat günü Sırat-ı Müstakim ve Hakimiyet-i Milliye'de yayımlandı. Hamdullah Suphi Bey'in Meclis'te okuduğu ayakta alkışlanan İstiklal Marşı, 12 Mart 1921'de "Milli Marş" olarak kabul edildi. Ersoy, ödül olarak verilen 500 lirayı hayır kurumuna bağışladı.

Kurtuluş Savaşı ve zafer sonrası uzunca bir süre Mısır'da yaşayan ve orada Türkçe dersleri veren Ersoy, 17 Haziran 1936'da tedavi için İstanbul'a döndü.

Mısır'dan hasta ve yorgun olarak dönen ve Abbas Halim Paşa'ya ait Beyoğlu'ndaki Mısır Apartmanı'nın dördüncü katındaki dairede kalan Ersoy, 27 Aralık 1936'da hayata gözlerini yumdu.

İstiklal Şairi Mehmet Akif Ersoy'un her yıl binlerce kişinin ziyaret ettiği kabri, Edirnekapi Şehitliği'nde bulunuyor.

Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Büyük Ödülleri kapsamında "2018 Yılı Vefa Ödülü"ne layık görülen Akif, "vatan şairi" ve "milli şair" olarak da Türk insanının kalbindeki yerini koruyor.

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA